

UREDBE

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2018/1108

od 7. svibnja 2018.

o dopuni Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća regulatornim tehničkim standardima o kriterijima za imenovanje središnjih kontaktnih točaka za izdavatelje elektroničkog novca i pružatelje platnih usluga i pravilima o njihovim funkcijama

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 45., stavak 11.,

budući da:

- (1) Izdavatelji elektroničkog novca i pružatelji platnih usluga mogu imenovati središnje kontaktne točke kako bi u ime institucija koje imenuju osigurale usklađenost s pravilima za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma i kako bi se nadležnim tijelima olakšao nadzor. Države članice mogu zahtijevati imenovanje središnje kontaktne točke ako pružatelji platnih usluga i izdavatelji elektroničkog novca pružaju usluge na njihovu državnom području putem poslovnih jedinica koje nisu podružnice, ali ne i kada pružaju usluge bez poslovnog nastana.
- (2) Imenovanje središnje kontaktne točke kako bi se osigurala usklađenost s pravilima za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma čini se opravdanim ako veličina i opseg aktivnosti koje pružatelji platnih usluga i izdavatelji elektroničkog novca provode putem poslovnih jedinica koje nisu podružnice dostižu ili premašuju određene pragove. Ti se pragovi trebaju utvrditi na razini koja je proporcionalna cilju Direktive (EU) 2015/849 kako bi nadležna tijela lakše nadzirala jesu li se te poslovne jedinice, u ime svoje institucije koja imenuje, uskladile s lokalnim obvezama u pogledu sprečavanja pranja novca i borbe protiv financiranja terorizma (SPNFT), a istodobno treba izbjegavati nepotrebno regulatorno opterećenje za pružatelje platnih usluga i izdavatelje elektroničkog novca.
- (3) Zahtjev za imenovanje središnje kontaktne točke čini se nadalje opravdanim ako država članica smatra da je rizik od pranja novca ili financiranja terorizma povezan s radom tih poslovnih jedinica povećan, na što, primjerice, upućuje procjena rizika od pranja novca i financiranja terorizma povezanog s određenim kategorijama pružatelja platnih usluga ili izdavatelja elektroničkog novca. Države članice ne bi trebale biti obvezne provoditi procjenu rizika pojedinačnih institucija u tu svrhu.
- (4) Međutim, u iznimnim slučajevima, ako države članice imaju opravdane razloge za sumnju da je rizik od pranja novca i financiranja terorizma povezan s određenim pružateljem platnih usluga ili izdavateljem elektroničkog novca koji upravlja poslovnim jedinicama na njihovu državnom području visok, trebalo bi im biti moguće zahtijevati da taj izdavatelj ili pružatelj usluga imenuje središnju kontaktnu točku, čak i ako nije dostigao pragove utvrđene ovom Uredbom ili ne pripada kategoriji institucija koje su dužne imenovati središnju kontaktnu točku na temelju procjene rizika od pranja novca i financiranja terorizma koju je provela država članica.

⁽¹⁾ SL L 141, 5.6.2015., str. 73.

- (5) Ako je središnja kontaktna točka imenovana, ona bi u ime izdavatelja elektroničkog novca ili pružatelja platnih usluga koji ju je imenovao trebala osigurati da su njegove poslovne jedinice usklađene s primjenjivim pravilima za SPNFT. U tu bi svrhu središnja kontaktna točka trebala dobro poznavati primjenjive zahtjeve za SPNFT i omogućiti razvoj i provedbu politika i postupaka za SPNFT.
- (6) Središnja kontaktna točka trebala bi, među ostalim, imati središnju ulogu koordinacije između izdavatelja elektroničkog novca ili pružatelja platnih usluga koji ju je imenovao i njegovih poslovnih jedinica, te između izdavatelja elektroničkog novca ili pružatelja platnih usluga i nadležnih tijela države članice u kojoj poslovne jedinice djeluju kako bi se olakšalo obavljanje nadzora nad njima.
- (7) Države članice trebale bi imati mogućnost, na temelju svoje ukupne procjene rizika od pranja novca i financiranja terorizma povezanog s aktivnostima pružatelja platnih usluga i izdavatelja elektroničkog novca s poslovnim nastanom na njihovu državnom području u oblicima koji nisu podružnica, odrediti da središnje kontaktne točke moraju izvršavati određene dodatne funkcije kao dio svojih dužnosti da osiguraju usklađenost s lokalnim obvezama povezanim sa SPNFT-om. Osobito bi moglo biti primjereno da država članica od središnje kontaktne točke zahtijeva dostavljanje, u ime izdavatelja elektroničkog novca ili pružatelja platnih usluga koji ju je imenovao, izvješća o sumnjivim transakcijama financijsko-obavještajnoj jedinici (FOJ) države članice domaćina na čijem državnom području obveznik ima poslovni nastan.
- (8) Svaka država članica sama odlučuje trebaju li središnje kontaktne točke imati određeni oblik. Ako je oblik propisan, države članice trebale bi osigurati da su zahtjevi proporcionalni i da ne prelaze ono što je potrebno za ostvarenje cilja usklađenosti s pravilima za SPNFT i za olakšavanje nadzora.
- (9) Ova Uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koji su Komisiji dostavila europska nadzorna tijela (Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo, Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje te Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala).
- (10) Europska nadzorna tijela provela su otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analizirala su moguće povezane troškove i koristi te zatražila očitovanje Interesne skupine za bankarstvo osnovane u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, Uredbom (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ i Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

Ovom Uredbom utvrđuju se:

- (a) kriteriji za utvrđivanje okolnosti u kojima je primjereno imenovanje središnje kontaktne točke u skladu s člankom 45. stavkom 9. Direktive (EU) 2015/849;
- (b) pravila koja se odnose na funkcije središnjih kontaktnih točaka.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „nadležno tijelo” znači tijelo države članice koje je nadležno za to da izdavatelji elektroničkog novca i pružatelji platnih usluga s poslovnim nastanom na njezinu državnom području u oblicima koji nisu podružnica, a čije je glavno sjedište smješteno u drugoj državi članici, budu usklađeni sa zahtjevima Direktive (EU) 2015/849 kako su preneseni nacionalnim zakonodavstvom;

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje), o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/79/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 48.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

- (2) „država članica domaćin” znači država članica na čijem državnom području izdavatelj elektroničkog novca i pružatelj platnih usluga čije je glavno sjedište smješteno u drugoj državi članici imaju poslovni nastan u oblicima koji nisu podružnica;
- (3) „izdavatelj elektroničkog novca i pružatelj platnih usluga” znači izdavatelj elektroničkog novca kako je definirano u članku 2. točki 3. Direktive 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i pružatelj platnih usluga kako je definirano u članku 4. točki 9. Direktive 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.

Članak 3.

Kriteriji za imenovanje središnje kontaktne točke

1. Države članice domaćini mogu od izdavatelja elektroničkog novca i pružatelja platnih usluga s poslovnim nastanom na njihovu državnom području u oblicima koji nisu podružnica i čije je glavno sjedište smješteno u drugoj državi članici zahtijevati da imenuju središnju kontaktnu točku ako je ispunjen bilo koji od sljedećih kriterija:

- (a) broj tih poslovnih jedinica najmanje je 10;
- (b) kumulativni iznos elektroničkog novca koji je distribuiran i isplaćen, ili kumulativna vrijednost platnih transakcija koje takve poslovne jedinice provedu trebali bi premašiti 3 milijuna EUR po financijskoj godini ili su premašili 3 milijuna EUR u prethodnoj financijskoj godini;
- (c) informacije potrebne za procjenu je li zadovoljen kriterij iz točke a) ili b) dostavljaju se pravodobno nadležnom tijelu države članice domaćina na zahtjev.

2. Ne dovodeći u pitanje kriterije utvrđene u stavku 1., države članice domaćini mogu od određenih kategorija izdavatelja elektroničkog novca i pružatelja platnih usluga s poslovnim nastanom na njihovu državnom području u oblicima koji nisu podružnica i čije je glavno sjedište smješteno u drugoj državi članici zahtijevati da imenuju središnju kontaktnu točku ako je taj zahtjev proporcionalan riziku od pranja novca ili financiranja terorizma povezanom s radom tih poslovnih jedinica.

3. Države članice domaćini temelje svoju procjenu rizika od pranja novca ili financiranja terorizma povezanog s radom tih poslovnih jedinica na rezultatima procjene rizika koja se obavlja u skladu s člankom 6. stavkom 1. i člankom 7. stavkom 1. Direktive (EU) 2015/849 i drugim vjerodostojnim i pouzdanim izvorima koji su im na raspolaganju. Kao dio te procjene države članice domaćini uzimaju u obzir najmanje sljedeće kriterije:

- (a) rizik od pranja novca i financiranja terorizma povezan s vrstama ponuđenih proizvoda i usluga i korištenim distribucijskim kanalima;
- (b) rizik od pranja novca i financiranja terorizma povezan s različitim skupinama klijenata;
- (c) rizik od pranja novca i financiranja terorizma povezan s činjenicom da su povremene transakcije učestalije od onih u okviru uhodanih poslovnih odnosa;
- (d) rizik od pranja novca i financiranja terorizma povezan sa zemljama i geografskim područjima s kojima se posluje.

4. Ne dovodeći u pitanje kriterije utvrđene u stavcima 1. i 2., država članica domaćin može, u iznimnim slučajevima, ovlastiti svoje nadležno tijelo da od izdavatelja elektroničkog novca ili pružatelja platnih usluga s poslovnim nastanom na državnom području države članice domaćina u oblicima koji nisu podružnica i čije je glavno sjedište smješteno u drugoj državi članici zahtijeva da imenuje središnju kontaktnu točku ako država članica domaćin ima opravdane razloge za sumnju da je djelovanje poslovnih jedinica tog izdavatelja elektroničkog novca ili pružatelja platnih usluga povezano s visokim rizikom od pranja novca ili financiranja terorizma.

⁽¹⁾ Direktiva 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ (SL L 267, 10.10.2009., str. 7.).

⁽²⁾ Direktiva 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o uslugama platnog prometa na unutarnjem tržištu i o izmjeni direktiva 97/7/EZ, 2002/65/EZ, 2005/60/EZ i 2006/48/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 97/5/EZ (SL L 319, 5.12.2007., str. 1.).

Članak 4.

Osiguravanje usklađenosti s pravilima za SPNFT

Središnja kontaktna točka osigurava usklađenost poslovnih jedinica navedenih u članku 45. stavku 9. Direktive (EU) 2015/849 s pravilima države članice domaćina u pogledu SPNFT-a. U tu će svrhu središnja kontaktna točka:

- (a) olakšavati razvoj i provedbu politika i postupaka za SPNFT u skladu s člankom 8. stavcima 3. i 4. Direktive (EU) 2015/849 obavješćujući izdavatelja elektroničkog novca ili pružatelja platnih usluga koji ju je imenovao o zahtjevima za SPNFT koji su primjenjivi u državi članici domaćinu;
- (b) nadzirati, u ime izdavatelja elektroničkog novca ili pružatelja platnih usluga koji ju je imenovao, djelotvornu usklađenost tih poslovnih jedinica sa zahtjevima za SPNFT koji su primjenjivi u državi članici domaćinu te politike, kontrole i postupke izdavatelja elektroničkog novca ili pružatelja platnih usluga koji ju je imenovao donesene u skladu s člankom 8. stavcima 3. i 4. Direktive (EU) 2015/849;
- (c) obavještavati glavno sjedište izdavatelja elektroničkog novca ili pružatelja platnih usluga koji ju je imenovao o svakom kršenju ili problemu s usklađenošću u tim poslovnim jedinicama, prosljeđivanjem svih informacija koje mogu utjecati na sposobnost te poslovne jedinice da se djelotvorno uskladi s politikama i postupcima za SPNFT izdavatelja elektroničkog novca ili pružatelja platnih usluga koji ju je imenovao ili informacija koje mogu drugačije utjecati na procjenu rizika izdavatelja elektroničkog novca ili pružatelja platnih usluga koji ju je imenovao;
- (d) osiguravati, u ime izdavatelja elektroničkog novca ili pružatelja platnih usluga koji ju je imenovao, poduzimanje korektivnih mjera u slučajevima kad te poslovne jedinice nisu usklađene, ili postoji rizik od neusklađenosti, s primjenjivim pravilima za SPNFT;
- (e) osiguravati, u ime izdavatelja elektroničkog novca ili pružatelja platnih usluga koji ju je imenovao, sudjelovanje tih poslovnih jedinica i njihova osoblja u programima obuke navedenima u članku 46. stavku 1. Direktive (EU) 2015/849;
- (f) predstavljati izdavatelja elektroničkog novca ili pružatelja platnih usluga koji ju je imenovao u komunikaciji s nadležnim tijelima i financijsko-obavještajnom jedinicom (FOJ) države članice domaćina.

Članak 5.

Olakšavanje nadzora nadležnim tijelima države članice domaćina

Središnja kontaktna točka olakšava nadležnim tijelima države članice domaćina obavljanje nadzora nad poslovnim jedinicama navedenima u članku 45. stavku 9. Direktive (EU) 2015/849. U tu svrhu središnja kontaktna točka u ime izdavatelja elektroničkog novca ili pružatelja platnih usluga koji ju je imenovao čini sljedeće:

- (a) predstavlja izdavatelja elektroničkog novca ili pružatelja platnih usluga koji ju je imenovao u komunikaciji s nadležnim tijelima;
- (b) pristupa informacijama koje posjeduju te poslovne jedinice;
- (c) odgovara na sve zahtjeve nadležnih tijela povezane s aktivnostima tih poslovnih jedinica, nadležnim tijelima pruža relevantne informacije koje posjeduju te poslovne jedinice i izdavatelj elektroničkog novca ili pružatelj platnih usluga koji ju je imenovao te prema potrebi podnosi redovita izvješća;
- (d) prema potrebi olakšava nadležnim tijelima izravni nadzor nad tim poslovnim jedinicama.

Članak 6.

Dodatne funkcije središnje kontaktne točke

1. Uz funkcije navedene u člancima 4. i 5. države članice domaćini mogu od središnje kontaktne točke zahtijevati da u ime izdavatelja elektroničkog novca ili pružatelja platnih usluga koji ju je imenovao obavlja jednu od sljedećih funkcija ili više njih:

- (a) podnošenje prijave u skladu s člankom 33. stavkom 1. Direktive (EU) 2015/849 kako je prenesen u nacionalno zakonodavstvo države članice domaćina;
- (b) odgovaranje na sve zahtjeve FOJ-a povezane s aktivnostima poslovnih jedinica navedenih u članku 45. stavku 9. Direktive (EU) 2015/849 i pružanje relevantnih informacija FOJ-u u pogledu tih poslovnih jedinica;

(c) nadzor transakcija radi otkrivanja sumnjivih transakcija kad je to primjereno s obzirom na opseg i složenost operacija izdavatelja elektroničkog novca ili pružatelja platnih usluga u državi članici domaćinu.

2. Države članice domaćini mogu od središnjih kontaktnih točaka zahtijevati da izvršavaju neku dodatnu funkciju iz stavka 1. ili više njih ako su te dodatne funkcije proporcionalne ukupnom riziku od pranja novca i financiranja terorizma povezanom s radom tih pružatelja platnih usluga i izdavatelja elektroničkog novca koji na njihovu državnom području imaju poslovne jedinice koje nisu podružnice.

3. Države članice domaćini temelje svoju procjenu rizika od pranja novca ili financiranja terorizma povezanog s radom tih poslovnih jedinica na rezultatima procjene rizika koja se obavlja u skladu s člankom 6. stavkom 1. i člankom 7. stavkom 1. Direktive (EU) 2015/849, člankom 3. stavkom 2. ove Uredbe ako je primjenjivo, i drugim vjerodostojnim i pouzdanim izvorima koji su im na raspolaganju.

Članak 7.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 7. svibnja 2018.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER
